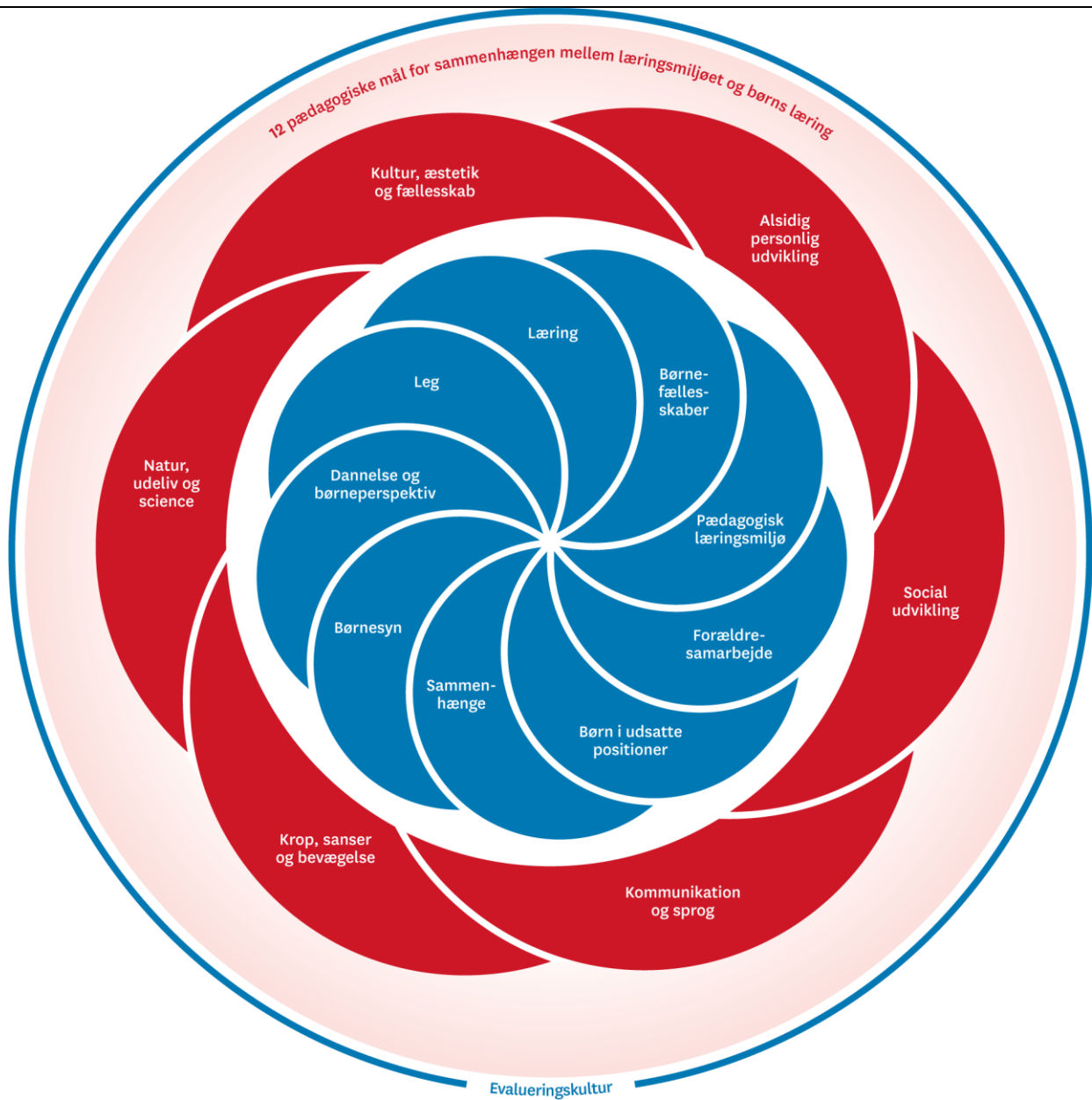

Pædagogisk læreplan for Børneflokket – Vordingborggade og Orienten 2021-2023

- Det fælles pædagogiske
grundlag

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Hvem er vi?

Børneflokket er en større institution beliggende på to matrikler.

Vores ene afdeling; Børneflokket Orienten, er en integreret institution med både vuggestue og børnehavepladser og er beliggende i Sassnitzgade i Nordhavn. I Orienten har vi 3 vuggestuegrupper med 12 børn i hver og 2 børnehavegrupper med 22 børn. Institutionen er beliggende i stueplan og 1. sals plan og har direkte adgang til en dejlig legeplads samt en stor tagterrasse.

Vores anden afdeling; Børneflokket Vordingborggade, er også integreret med både vuggestue og børnehavepladser og beliggende i Vordingborggade. Denne afdeling har 3 vuggestueafdelinger med 12 børn i hver gruppe, i stueetagen og 3 børnehavegrupper med cirka 20 børn i hver, på 1. sal. Vi arbejder i øjeblikket på at nednormere børnehavepladserne, da vi synes det er lidt trangt i børnehaven, så vi fremadrettet sigter mod 2 børnehavegrupper. I Vordingborggade har vi også en stor legeplads.

Begge matrikler har fra åbnet mandag til torsdag 7.15-17.00 og fredag 7.15-16.15.

Børneflokket ligger på Indre Østerbro og Nordhavn i København. Vi har masser af lokale legepladser lige i nærheden, Fælledparken som nærmeste grønne nabo, vandet i Nordhavn, Østerbro Stadion, Ryparken, Park Bio, togstationer og Metroen, Remisen, Det lille Teater og bibliotekerne på Østerbro, alle steder som vi enten besøger ofte eller ved særlige lejligheder. I det hele taget bruger vi lokalområdet som aktiv medskabere til at et spændende og udviklende læringsmiljø for børnene i Børneflokket.

Børneflokket er desuden kendetaget ved at du kan møde familier fra næsten hele verden, ved at træde ind over vores dørtrin. De udenlandske familier er ofte udstationeret i Danmark og arbejder som forskere, ingeniører, læger, indenfor den digitale verden eller noget helt femte. Vi har dog også en hel masse danske familier og vi taler dansk i Børneflokket. Det at vi er fra hele verden i Børneflokket, lærer tidligt børnene at der findes forskellige sprog, forskellige lande, forskellig mad og forskellige måder at se ud på, alt sammen noget der er med til at udvikle børnenes læring, dannelsen og viden om den store verden.

Visionen for Børneflokket

Børneflokket skal fastholde en selvforståelse som daginstitution hvor fællesskab og individ er i samspil og hvor legen er omdrejningspunkt for børnenes udvikling af venskaber, trivsel og læring. Børneflokket skal fortsætte med at være en attraktiv arbejdsplads med fokus på faglighed, det gode arbejdsmiljø, samarbejde og udvikling. Børneflokket ser forældrene som en vigtig medspiller i udvikling af det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Derfor tilstræber vi en anerkendende tilgang i samarbejdet med forældrene.

Det fælles pædagogiske grundlag

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

De centrale elementer

1. **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
2. **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
3. **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
4. **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
5. **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
6. **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
7. **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
8. **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
9. **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

De øvrige elementer

10. Inddragelse af lokalsamfundet

11. Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Børnesyn, Dannelse og Børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

De fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag kommer til udtryk i Børneflokket og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene på følgende måde:

Nærvær er altafgørende for børn i 0-6-årsalderen. I Børneflokket har vi fokus på at opbygge tætte relationer til børnene gennem omsorg for det enkelte barn samt for de små og store fællesskaber vi alle er en del af. Der er stor forskel på hvordan det er muligt at være nærværende alt afhængig af hvor stor en børnegruppe man arbejder med. Derfor arbejder Børneflokket i en vekselvirkning af både små og større grupper. Om formiddagen, hvor vi er mest personale, deler vi som oftest børnene op i mindre grupper. På den måde sikrer vi at børnene nemmere kan komme til orde og personalet bedre har mulighed for fordybelse.

Vi arbejder med omsorg både for individet og gruppen, hvor krav og forventninger er tydelige for både børn og voksne. At vise omsorg som voksen, er at agere pilot, så barnet bliver ført i en retning, hvor læring kan finde sted og børnene selv kan gøre det de kan. Vi er bevidste om at skabe rammer for børnene hvor det er tydeligt hvad de gerne må. Et eksempel på en retningsanvisning: et barn fjoller i garderoben og er optaget af noget andet end "dagsordenen". Her fortæller vi barnet hvad det skal i stedet for hvad det ikke må: du skal tage dine sko på.

Vi tager udgangspunkt i en anerkendende tilgang til både børn og voksne. Vi tror på at det er vigtigt at se intentioner og hensigter, der indimellem kan sløres af handlingerne og være nysgerrig på intentioner fremfor dømmende på handlingen. Et eksempel kan være, når et barn tager noget legetøj fra et andet barn. Fremfor bare at sige nej til barnet, forsøger pædagogen at forstå barnets intention og hjælpe med nye handlemuligheder, så intentionen opnås på en bedre måde. Måske vil barnet gerne være med i legen, måske har barnet bare lyst til at lege med det samme legetøj. Her hjælper vi med nye redskaber - handlemuligheder: "Du kan spørge, må jeg være med - må jeg låne.." eller måske skal barnet have hjælp til at finde et lignende stykke legetøj.

I Børneflokket har det at være barn værdi i sig selv. Barndommen er ikke kun en lang vandring mod voksenlivets glæder, men har værdi i sig selv. Det ses blandt andet ved at legen er barnets primære virksomhed i institutionen. I Børneflokket har vi ikke "bare" leget i dag. Vi ved at legen er essentiel for barnet og at der igennem legen foregår en masse læring og dannelse.

I Børneflokket forstår vi dannelse som en dybere form for læring, hvor barnet som aktiv deltager, forankrer værdier og viden i egen personlighed.

Dannelsen skal ske med udgangspunkt i et børneperspektiv, dvs. det dannende indhold skal være meningsfyldt og udfordre barnet – og bliver et afsæt for barnets måde at begribe og handle i verden - og her bliver især legen et vigtigt omdrejningspunkt, da barnet alene eller med andre selv skaber indholdet. Legen er meningsfuld for barnet og gennem legen udfordrer barnet sig selv på forskellige ting, der skal læres og mestres. Det kan være konkrete færdigheder - fx hvordan kravler jeg op her men også sociale færdigheder, når der skal samarbejdes om at udvikle legen, eller en følelse af mestring: "Det kunne jeg godt".

Dannelse udvikles hele livet igennem, og barnets egen-fortælling har stor betydning. Pædagogerne skal se sig selv som medskabere af barnets egen-fortælling og vi skal derfor være bevidste om hvilken fortælling vi er med til at skabe, med fokus på alt det, barnet kan – vi skal lyse på alt det gode.

Børn skal tages alvorligt og medinddrages som led i en startende dannelsesproces og demokratisk forståelse uanset alder, køn og kultur. Pædagogerne skal invitere barnet til at være aktivt deltagende og det pædagogiske arbejde skal udformes så børnene har medindflydelse.

I Børneflokket medinddrager vi ex. børnehavebørnene til samlinger. Her får personalet en større fornemmelse af hvad der rører sig blandt børnene og børnene får medindflydelse på hvilke ture og aktiviteter der skal foregå. I vuggestuen er børnene ikke altid så eksplicite. Her må personalet i dagligdagen være nysgerrige på hvad der optager børnene og lade det være inspiration for hvilke aktiviteter der skal foregå, så vi ved at følge børnenes spor, sikrer også de små børns medindflydelse.

I Børneflokket er legen som nævnt barnets primære virksomhed. Der er masser af tidspunkter i løbet af dagen hvor børnenes egen/fælles leg er på tapetet. Vi afsætter tid til "fri leg" - altså den spontane og børneinitierede leg.

I legen får barnet afprøvet og tillært sig mange nye kompetencer, legen er grundlæggende for barnets sociale og personlige udvikling og legen fremmer blandt andet fantasi, virkelyst, sprog nysgerrighed, sociale kompetencer, selvværd og identitet og er samtidig med til at styrke børnefællesskabet.

Pædagogen indgår med forskellige roller i legen. Nogle gange observerende, andre gange intervenserende og somme tider deltagende/ rammesættende. Pædagogerne skal løbende vurdere om alle børn trives i legen, om der er muligheder for at prøve nye roller og sociale kombinationer af og om alle børn har en positiv oplevelse af at være med.

Det er pædagogernes rolle at være opmærksom på at alle børn har en plads i børnefællesskabet og hjælpe til med at skabe rammer, der inviterer alle ind og inkluderer alle. Det er i børnefællesskaberne at leg, dannelse og læring sker.

I Børneflokket er der børnefællesskaber både på de enkelte stuer, men også på tværs af huset. Det kan være i forhold til interesse og alder. Vi samarbejder desuden på tværs af vuggestue og børnehave – og

sigter mod at børnene fra vuggestuen får en så glidende overgang til børnehaven som muligt. Vi arrangerer fx fælles ture fx for de ældste vuggestuebørn og de yngste børnehalebørn. Det er alt sammen med til at gøre overgangen fra vuggestue til børnehave nemmere både for børn, forældre og pædagoger, da der allerede er skabt et indbyrdes kendskab og en tryghed for børnene.

Vi arbejder desuden med at styrke børnefællesskabet på forskellige måder. Det er vigtigt at vi siger godmorgen til hinanden og taler om hvem er her i dag - og hvem mangler vi. Børnene oplever at høre til. Vi bruger børnenes navne og taler om hvem man sidder ved siden af. I børnehaven øver børnene sig i at beskrive hinanden i positive vendinger, det er både med til at børnene får øjnene op for hinandens styrker, men også for forskelligheder.

Pædagogisk læringsmiljø

Vi har fokus på det pædagogiske læringsmiljø hele dagen og tager udgangspunkt i børneperspektivet, både når det gælder hverdagssituationer, børneinitierede aktiviteter eller forløb planlagt af pædagogerne. Pædagogerne skal gå bagved, ved siden af og foran – og vi skal vise børnene at verden er et fantastisk sted. Hen over dagen, er der en vekselvirkning mellem børneinitierede og vokseninitierede lege og aktiviteter. Om formiddagen, hvor der er mest personale, vil det oftest være de vokseninitierede aktiviteter der er på spil. Efter frokost sover de fleste vuggestuebørn og personalet afvikler pauser på skift. Her vil det i børnehaven oftest være de børneinitierede lege der er gang i.

Pædagogerne skaber et godt og trygt miljø for børnene. Det er pædagogerne der skaber rammerne og mulighederne. Vi indtænker dannelse, ligestilling og demokrati så alle børn, uanset køn, alder og kultur, har mulighed for at få indflydelse på dagligdagen og aktiviteterne. Alt afhængig af alder giver vi børnene medbestemmelse i hvilken aktivitet det vil deltage i med øje på børnene stifter bekendtskab med alle institutionens muligheder.

Vi mener at det legende afsæt er vigtig for at tilegne sig ny viden og vi planlægger aktiviteter med udgangspunkt i henholdsvis børnenes spor og interesser men også i pædagogernes opgave i at brede verdenen ud for børnene.

Indretningen af institutionen er styret af pædagogiske principper hvor de seks læreplanstemaer tænkes ind sammen med leg, læring og dannelse. Det samme gør sig gældende for legetøjets pædagogiske værdi, der er med til at styrke barnets udvikling.

Samarbejde med forældre om børns læring

Vi anser forældrene som vores tætte samarbejdspartnere, et samarbejde der bygger på tillid. Vi hilser på både forældre og kollegaer når de kommer ind på stuerne eller vi møder dem i garderoben eller på legepladsen. Alle skal føle sig velkommen når de kommer i institutionen og vi skal give plads til at få kommunikeret barnets hverdag og oplevelser ud til forældrene. Det gode samarbejde med forældrene er med til at skabe et indblik i hele barnets verden og dermed styrke medarbejdernes relation og kendskab til det enkelte barn. Vi skal være et godt eksempel i forhold til den positive kommunikation over for forældrene og den tillidsbaseret dialog.

Vi arbejder ud fra en bevidsthed om vores professionelle relation i forhold til børn og forældre. Vi er bevidste om hvad vi kommunikerer ud til forældrene og hvilke faglige begrundelser der ligger bag. Vi har for øje, at forældre er forskellige hvilket vi er opmærksomme på når vi kommunikerer. Det er vores opgave at gøre forældrene opmærksomme på, at vi arbejder i teams og alle voksne er betydningsfulde for deres barns hverdag. Vi arbejder forskelligt, hvilket skal udtrykkes som en styrke i forhold til barnets udvikling og deltagelse i fællesskabet.

Der er mange beskeder og informationer der skal kommunikeres ud til forældrene. Der er beskeder der skal gives til den enkelte forældre og beskeder der skal gives i plenum. Dette er med til at give forældrene en oplevelse af, at vi ved hvad der sker omkring barnet, både når det handler om de svære og de gode episoder. Her er det pædagogerne, der skal være initiativtagere til samtalen og have et klart mål. Nogle beskeder skal gives mundtligt hvor andre beskeder kan gives på en seddel på garderobeskabet fx angående mødetider ved turdage eller opfyldning af ekstra tøj.

For at denne form for kommunikation skal fungere, er det vigtigt at personalet og forældrene sammen får tydeliggjort gensidige forventninger til det fremtidige samarbejde når børnene starter i vuggestue og børnehave.

Børn i udsatte positioner

Pædagogerne i Børneflokket har en særlig opmærksomhed på børn i udsatte positioner og har et ansvar for at støtte børn med forskellige udfordringer. Vi har et ansvar for at rammesætte læringsmiljøet sådan, at alle kan være med og få en plads i fællesskabet. I Børneflokket arbejder vi med begrebet "pædagogisk bagdør", der giver børnene mulighed for at deltage på forskellige niveauer. Det betyder at det enkelte barn kan være med på den måde der passer til barnet og har mulighed for at trække sig fra legen/aktiviteten uden at ødelægge den for de andre. Dermed arbejder vi også med inklusion af alle børn. Vi mener det styrker børnenes rummelighed at opleve at man kan være til på mange måder - at man får den hjælp og støtte man lige netop har brug for – og at det ikke nødvendigvis er det samme som alle børn skal have hjælp og støtte til.

Vi har i Børneflokket fokus på børnenes indbyrdes relationer og arbejder med det hver dag. Vi arbejder ud fra at alle børn og voksne behandler hinanden godt ligegyldigt hvilken relation vi har til hinanden. Vi taler med børnene om vigtigheden i at sige stop, hvis der er noget man ikke kan lide og at det fx er okay at nej, på en god måde, hvis man ikke vil være med. Samtidig arbejder vi også med at lytte til sine kammerater når de siger "stop".

Sammenhæng til børnehaveklassen

I Børneflokket arbejder vi også med overgangen til skolen – og sammenhæng med børnehaveklasse og SFO. Fra efteråret samler vi de ældste børnehavebørn. Gruppen kan være organiseret lidt forskelligt fra år til år, alt efter antallet af børn der er førskolebørn. Her arbejdes med skoleparathed; med nysgerrighed, social modenhed, modtage og forstå beskeder. Det er vigtigt at holde fast i det brede læringssyn, at læring sker gennem leg, relationer og aktiviteter. Der arbejdes både med stillesiddende opgaver men også med mere kropslige udfordringer i og udenfor huset.

Det direkte pædagogiske samarbejde med skole/fritidshjem hedder "Stærkt Samarbejde". Børneflokkets Stærkt Samarbejdsgruppe består af 5 andre børnehaver fra lokalområdet, Vibenshus Skole og Vibenshus Fritidshjem. Ledelserne fra alle afdelinger udarbejder hvert år en plan over hvilke fokuspunkter vi skal have i gruppen, men hvert år er der planlagte besøg i børnehaveklassen, vi afholder Store Læsedag, hvor 3. klasserne kommer og læser i børnehaverne og hvert efterår afholdes der en uge på fritidshjemmet med alle børnehavebørnene hvor "Fri for Mobberi" er omdrejningspunktet. "Fri for Mobberi" er en metode til at arbejde med fællesskabet, hvor mod, omsorg, tolerance og respekt er de fire kodeord.

Inddragelse af lokalsamfundet

For at give børnene mulighed for at opleve andre pædagogiske læringsmiljøer end hvad vi kan tilbyde i institutionen, gør vi også brug af lokalsamfundet. Vi tager på tur til det lokale bibliotek, til 'Det lille teater' for at se børneforestillinger, på ture til fælledparken eller en tur i metroen.

Vi gør yderligere også brug af Københavns Kommunes Åbent dagtilbud der gratis udbyder aktiviteter i overensstemmelse med Københavns kommunes pejlemærker.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

I børneflokkene arbejder vi med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø med udgangspunkt i de forskellige børnegrupper stuerne består af. Vi forsøger at skabe et pædagogisk læringsmiljø, der både fremmer barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse. Dette gør vi bl.a. ved at dele stuerne op i legezoner så forskellige aktiviteter bliver muligt på de enkelte stuer. Vi gør brug af billeder og tegninger, der hænger i børnehøjde med blik på børneperspektivet. Derudover har vi fælles arealer og lokaler, der bruges af både små og store grupper hvor funktionen af rummet er indrettet efter aktivitetens indhold.

I forhold til det æstetiske børnemiljø gør vi brug af forskellige kulturelle udtryksformer hvor børnene er medskabere i form af egne kreationer samt kunst fra etablerede kunstnere.

Vi har fokus på at vedligeholde vores lokaler i det omfang vi har økonomi til og holde institutionen ren og ryddelig.

Vi bestræber os på at gøre pædagogerne genkendelige for alle børnene så institutionen føles tryk at være i. Vi benytter en anerkendende dialog form så den gode tone er gennemgående i vores hverdag.

Evalueringsskulturr

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringsskulturr i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Der skal arbejdes løbende med evaluering af den pædagogiske hverdag, i læreplanen. Dette for at sikre at ”vi gør det vi tror vi gør”, at det læringsmiljø og børneperspektiv, der hersker i Børneflokket, understøttes og udvikles af vores læreplan og at vi løbende har fokus på børns leg og læring og dermed fokus på refleksion over egen praksis.

Sådan evaluerer vi i Børneflokket

Der er en evaluering der sker skriftligt; den form for evaluering foregår ved stue, etage og personalemøder, hvor der er en fast struktur med dagsorden og referater. På disse møder tages der løbende emner op, hvor der er fokus på børnelivet i Børneflokket, hvad vi mener at børnene skal have af oplevelser og hvilke udfordringer vi har i det pædagogiske arbejde.

Vi laver TOPI, hvor hele børnegruppen gennemgås og der reflekteres over børnegruppens status med hensyn til udvikling, udfordringer og andet. Det kunne være omkring legegrupper, sproglig udvikling eller andet, hvor der er behov for en handleplan/ SMTTE-model.

Der er en evaluering der sker mundtligt; Personalet taler løbende hen over dagen om hvordan børnene trives, hvordan en planlagt pædagogisk aktivitet forløb, om børnegruppen har det godt, om

forældresamarbejdet fungerer godt og om der er børn i vanskeligheder (udsatte positioner). Denne form for evaluering foregår på stuerne, på legepladsen, på trapperne og på personalestuen.

Sådan rammesættes evalueringen:

Vores årshjul understøtter arbejdet med den løbende, reflektive evaluering af personalet pædagogiske praksis, hvor det fælles pædagogiske grundlag danner baggrund for evalueringen.

Der kan også ske en evaluering ved at personalet observerer hinanden og giver feedback til eventuel ændret adfærd.

Evalueringen foregår stadig i det små, men vi er på vej til at opbygge en evalueringskultur og vi har en vågnende faglighed omkring nytten af evaluering, både at det store pædagogiske arbejde der foregår men også den daglige mundtlige evaluering der foregår.

Sådan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, hvert andet år?

Via den indsamlede dokumentation arbejder vi på vores pædagogiske dag med evaluering af læreplanen.